

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 5Stk/9/2022
Identifikačné číslo spisu: 7020200440
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Vališ
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:7020200440.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Vališa, LL.M. (spravodajca) a členov senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a Mgr. Petra Macha, PhD., v právnej veci žalobcu: H. C., nar. XX. Z. XXXX, I. XX, Y., zastúpený: JUDr. Ján Spišák, advokát so sídlom Idanská 17, Košice, proti žalovanému (sťažovateľovi): Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, Komenského 52, Košice, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP2-2020/018504-002 z 20. apríla 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sa/19/2020-44 z 11. novembra 2021, takto

rozhodol:

I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

II. Žalobcovi sa voči žalovanému p r i z n á v a právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (ďalej aj prvostupňový správny orgán) rozhodnutím č. OU-KE-OCDPK-2020/008361 z 10.01.2020 s poukazom na ustanovenia § 2 ods. 4, § 4 ods. 2, ako aj § 10 ods. 1 a § 7 ods. 1 písm. h/ a písm. a/ a § 7 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o diaľničnej známke“) uložil žalobcovi ako prevádzkovateľovi vozidla EČ: KE201EI pokutu vo výške 150,- € podľa ustanovenia § 10a ods. 2 zákona o diaľničnej známke za to, že sa dopustil spáchania správneho deliktu podľa ustanovenia § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke tým, že 13.07.2018 v čase o 11:44:29 hod. užíval vymedzený úsek cesty R1, 6,1 km, smer TT vozidlom bez úhrady diaľničnej známky. Vychádzal pritom zo získaného dôkazu porušenia povinnosti, a to záznamu o vykonaní kontroly č. 14140975 a plnoformátových prehľadových fotografií vyhotovených 13.07.2018 o 11:44:28 hod.

2. Na základe v bode 1. uvedeného záznamu o vykonaní kontroly prvostupňový správny orgán 08.11.2019 vydal rozkaz o uložení pokuty žalobcovi, voči ktorému podal žalobca odpor argumentujúc tým, že vozidlo KE201EI bolo zaregistrované dňa 12.07.2018 v centrálnej evidencii diaľničných známk ako vozidlo oslobodené od úhrady diaľničnej známky. Ako dôkaz predložil žalobca fotokópiu vyjadrenia poskytovateľa služby výberu a evidencie úhrady diaľničných známk za užívanie vymedzených úsekov diaľnic a rýchlостných ciest v Slovenskej republike - Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. (ďalej aj „NDS, a.s.“) EČ: 7442/65412/20102/2018 z 19.07.2018, v ktorom je uvedené, že NDS, a.s. schválila žalobcovu žiadosť a motorové vozidlo EČ: KE201EI bolo 12.07.2018 zaregistrované v centrálnej evidencii úhrad diaľničných známk ako vozidlo oslobodené od úhrady diaľničnej známky. Prvostupňový správny orgán v ďalšom procesnom postupe rozhodnutím č. OU-KE-OCDPK-2020/008361 z 10.01.2020 uložil žalobcovi pokutu vo výške 150,- € za spáchanie správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke konštatujúc, že žiadosť žalobcu o oslobodenie od platenia úhrady diaľničných známk bola spracovaná dňa 12.07.2018, avšak v čase výkonu kontroly 13.07.2018 žalobca nedisponoval potvrdením o schválení registrácie vozidla v systéme správcu výberu úhrady diaľničnej známky, ktoré mu správca výberu úhrady diaľničnej známky oznámil až 19.07.2018. Z uvedeného dôvodu v zmysle platnej legislatívy a s poukazom na čl. VII, bod 9 Všeobecných obchodných podmienok správcu výberu úhrady diaľničnej známky (zverejnených na <https://www.eznam-ka.sk/selfcare/home>, podľa ktorých prevádzkovateľ vozidla oslobodeného od úhrady diaľničnej známky môže užívať vymedzené úseky ciest výlučne na základe poskytovateľom služby vystaveného potvrdenia o registrácii oslobodenia od úhrady diaľničnej známky) žalobca nespĺňal v čase výkonu kontroly podmienky potrebné k oslobodeniu od platenia diaľničnej známky. Prvostupňový správny orgán mal tak za preukázané, že žalobca nezabezpečil, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest bola splnená povinnosť podľa § 4 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke.

3. Proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, opakovane dôvodiac, že registrácia nastala 12.07.2018 a poukázal tiež na to, že Všeobecné obchodné podmienky správcu výberu úhrady diaľničnej známky nemajú normatívnu povahu. Zopakoval, že keďže ku kontrole došlo 13.07.2018, skutočnosť, že vozidlo bolo bez diaľničnej známky, je síce potvrdená, ale 19.07.2018 NDS, a.s. vyrozumela žalobcu, že jeho žiadosť bola úspešne vybavená, túto zaregistrovala 12.07.2018 a na základe existujúcich faktov je podľa neho rozhodný dátum podania žiadosti a jej vybavenia ako i dátum spracovania žiadosti žalobcu o oslobodenie od povinnosti platiť diaľničnú známku.

2. Rozhodnutím č. OU-KE-OOP2-2020/018504-002 z 20.04.2020 (ďalej „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný (sťažovateľ) zamietol odvolanie žalobcu, stotožňujúc sa so všetkými skutkovými aj právnymi závermi prvostupňového správneho orgánu.

5. Žalovaný odvolanie žalobcu zamietol, osvojac si interpretáciu vzniku oslobodenia od povinnosti platiť diaľničnú známku prvostupňového správneho orgánu, ako i jeho výklad čl. VII bodu 9 Všeobecných obchodných podmienok správcu výberu úhrady diaľničnej známky (ďalej aj „VOP“). Žalovaný mal za preukázané, že žalobca podal žiadosť o oslobodenie od platenia úhrady za užívanie diaľnic a rýchlостných ciest pre držiteľov parkovacieho preukazu dňa 11.07.2018. Žiadosť bola spracovaná a schválená správcom výberu diaľničnej známky dňa 19.07.2018 a až týmto dňom bolo vozidlo s EČ: KE201EI zaradené v systéme správcu výberu úhrady diaľničnej známky do databázy oslobodených vozidiel. Prevádzkovateľ vozidla EČ: KE201EI tak dňa 13.07.2018 ešte nedisponoval žiadnym potvrdením o registrácii v systéme správcu výberu diaľničnej známky a z tohto dôvodu v zmysle ustanovení zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a čl. VII bodu 9 VOP správcu výberu úhrady diaľničnej známky nespĺňal v čase výkonu kontroly podmienky potrebné k oslobodeniu od úhrady diaľničnej známky. Žalovaný konštatoval, že zákon spája moment oslobodenia od úhrady s momentom schválenia poskytovateľom služby a následnou registráciou v centrálnej evidencii vozidiel oslobodených od platenia diaľničných známk, nie ako si mylne vysvetľuje žalobca, že je to moment podania žiadosti o oslobodenie (resp. v žalobcovom prípade deň 12.07.2018, kedy bola jeho žiadosť prijatá poskytovateľom služby a pridelená pracovníkovi na spracovanie). Námitky žalobcu týkajúce sa záväznosti VOP považoval žalovaný za nedôvodné, nakoľko zákon č. 488/2013 Z. z. pri kvalifikácii

konania ako správneho deliktu odkazuje v danom prípade na (§ 5 ods. 4) na povinnosti prevádzkovateľa vozidla konkretizované vo VOP.

II.

Konanie pred správnym súdom

6. Žalobou na Krajský súd v Košiciach (ďalej „správny súd“) doručenu dňa 16.06.2020 žiadateľ žalobca zrušiť rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa opakovane dôvodiac tým, že sa nemohol dopustiť správneho deliktu porušením povinnosti užívať spoplatnený úsek diaľnice neuhradenou známkou, pretože od tejto povinnosti bol oslobodený v dôsledku toho, že zachoval postup v zmysle § 7 ods.1 písm. h/ a § 7 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke. Má za to, že zákon nespája oslobodenie od úhrady platenia diaľničnej známky s ďalším schvaľovacím procesom zo strany správcu výberu úhrady diaľničnej známky, spája ho s okamihom registrácie v systéme správcu výberu úhrady diaľničnej známky, čo v žalobcovom prípade nastalo 12.07.2018. Zo strany správnych orgánov došlo k nesprávnemu výkladu ust. § 7 ods. 1 písm. h/ zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a žalobca znova poukázal na fakt, že vyjadrenie zo dňa 19.07.2018 konštatuje, že ku dňu 12.07.2018 vozidlo bolo zaregistrované v centrálnej evidencii úhrad, pričom v čase kontroly dňa 13.07.2018 je daná skutočnosť identifikovateľná. S odkazom na § 4 ods. 1 a § 7 ods. 1 písm. a/ a § 7 ods. 3 a ods. 8 zákona č. 488/2013 Z. z. považoval argumenty žalovaného za nedostačujúce.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe v podstatnom zotrval na argumentácii uvedenej v odôvodnení jeho rozhodnutia a túto navrhol ako nedôvodnú zamietnuť. Mal za to, že žalobca nedodržiaval zákonné povinnosti uložené mu ust. § 7 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. a mal vyčkať na potvrdenie o svojej žiadosti, nakoľko samotné prijatie žiadosti o registráciu v informačnom systéme poskytovateľa služby spoločnosti Sky Toll, a.s. neznamená automaticky jej kladné a okamžité vybavenie osobou zodpovednou za výkon kontroly (NDS, a.s.), samotná žiadosť totiž podlieha posúdeniu a schváleniu zodpovednými pracovníkmi.

8. Rozsudkom č.k. 7Sa/19/2020-44 z 11.11.2021 správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a d/ SSP preskúmané rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie ako nezákonné zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, keď dospel k záveru, že vo veci konajúce správne orgány sa pri posudzovaní predmetnej veci nezaoberali vyhodnotením materiálnej stránky spáchaného správneho deliktu, a teda predmetnú vec nesprávne právne posúdili. Správny súd skonštatoval, že žalobcom uvedené údaje a argumentáciu správne orgány nezohľadnili a stavali na tom, že v deň kontroly by žalobca nevedel preukázať oslobodenie od povinnosti úhrady diaľničnej známky v súlade s čl. VII bodu 9 VOP, podľa ktorého prevádzkovateľ vozidla oslobodeného od úhrady diaľničnej známky môže využívať vymedzené úseky ciest výlučne na základe poskytovateľom služby vystaveného potvrdenia o registrácii oslobodenia vozidiel. Správne orgány tak pri formálnom posudzovaní skutkového stavu veci nebrali do úvahy významný aspekt spravodlivosti administratívneho konania, v ktorom sa zohľadňuje aj tzv. materiálny znak správneho deliktu (tzn. či ide o také konanie žalobcu, ktoré je spoločensky neprijateľné, a to vzhľadom na okolnosti prípadu). V danom smere sa žalovaný nevysporiadal dôsledne s argumentáciou žalobcu, ktorý namietal, že v čase kontroly bol oslobodený od úhrady diaľničnej známky, bol zaregistrovaný ako oslobodený od úhrady (12.07.2018) a predložil všetky doklady preukazujúce dôvod jeho oslobodenia. Žalobca a jeho motorové vozidlo s EČ KE-201EI bolo v konaní nesporne zaregistrované ako oslobodené od úhrady diaľničnej známky, a táto skutočnosť bola zaevidovaná u povereného správcu výberu diaľničnej známky podľa § 7 ods. 1 písm. h/ a ods. 33 zákona č. 488/2013 Z. z. Nesprávnosť právneho posúdenia správnych orgánov spočíva v absencii posúdenia významu a vôbec existencie potvrdenia - zaregistrovaného 12.07.2018, ale doručeného žalobcovi 19.07.2018. K nerešpektovaniu čl. VII. bod 9 VOP, ku ktorému tak došlo nesporne neúmyselným konaním ako NDS, a.s. (ktorá registráciu vykonala 12.07.2018, ale doklad o registrácii oslobodenia od úhrady diaľničnej známky zaslala až 19.07.2018), tak i žalobcom, ktorý zrejme predpokladal pri svojom výklade tohto článku VOP, že skutočnosť, že k zaregistrovanému oslobodeniu už došlo, ho oprávňuje k využívaniu tohto oslobodenia. Správny súd pripomenul, že objektom skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona

č.488/2013 Z. z. o diaľničnej známke je fiškálny záujem štátu a v konaní bolo nepochybne preukázané, že povinnosť registrácie oslobodenia splnená bola, a teda fiškálny záujem štátu nebol dotknutý a nedošlo tak k naplneniu objektu skutkovej podstaty uvedeného správneho deliktu. V súlade s uvedeným správny súd poukázal i na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 3Asan/34/2019 z 25.03.2020) či Rozhodnutie ministra dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 122/2020 zo dňa 19.08.2020, v obdobných veciach. Povinnosť úhrady diaľničnej známky je totiž charakterizovaná tak, že je potrebné vychádzať aj zo zásad materiálneho chápania výkonu verejnej správy, ktorý zahŕňa spravodlivý aspekt hodnotenia konania orgánov verejnej správy. Konajúce správne orgány v ďalšom zaviazali k povinnosti vysporiadať sa s námietkami žalobcu a rešpektujúci názor správneho súdu pri posudzovaní materiálneho znaku správneho deliktu vyhodnotiť, či došlo k správne deliktu konaním žalobcu, u ktorého bolo splnená registrácia oslobodenia aj za uvedenej situácie existujúcej či neexistujúcej absencie potvrdenia v čase kontroly diaľničnej známky. Správne orgány majú v ďalšom prihliadnuť i na skutočnosť, že NDS, a.s. neutrpla žiadnu škodu.

III.

Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

9. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalovaný (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP navrhujúc, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec aby vrátil správne súdu na ďalšie konanie, alternatívne aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

10. Sťažovateľ v sťažnostných bodoch namietal, že:

- správny súd náležite neodôvodnil svoje rozhodnutie čo do poriadneho vysporiadania sa s tvrdeniami sťažovateľa, a stotožnil sa iba s argumentmi žalobcu a právnym posúdením, ktoré si osvojil z predchádzajúcich rozhodnutí správneho súdu bez ohľadu na odlišný skutkový stav,
- správny súd nerozlišoval úkon zaregistrovania podanej žiadosti o oslobodenie od úhrady diaľničného poplatku na jednej strane od úkonu samotného schválenia žiadosti NDS, a.s. (po overení a schválení podkladov) a s tým spojenú registráciu predmetného vozidla v systéme vozidiel oslobodených od úhrady diaľničných známok na strane druhej (§ 5 ods. 4 zákona č. 488/2013 Z. z. a čl. VII bod 9 VOP správcu výberu úhrady diaľničnej známky). Je irelevantné, že žiadosť podaná žalobcom bola v konečnom dôsledku dňa 19.07.2018 schválená, keď podstatným podľa názoru sťažovateľa je, že v čase kontroly 13.07.2018 predmetné vozidlo nemalo zakúpenú diaľničnú známku na uvedený deň a v tento deň zároveň ešte nebolo oslobodené od platenia povinnej úhrady podľa § 7 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. Elektronický systém kontroly tak nemohol dňa 13.07.2018 spárovať EČ vozidla jednak s úhradami registrovanými v systéme úhrad a ani s vozidlami, ktoré sú od úhrady oslobodené. Je nedôvodné tvrdenie, že pracovník NDS, a.s. registráciu oslobodenia vozidla od úhrady vykonal už dňa 12.07.2018, keď v konaní bolo preukázané, že povinnosť úhrady diaľničnej známky k vozidlu s EČ KE 201EI bola splnená až dňom 19.07.2018, t.j. dňom vydania potvrdenia o registrácii vozidla a jeho zaradením do systému vozidiel oslobodených od úhrady (čl. VII, bod 9 VOP). Postup pri registrácii vozidla oslobodený od úhrady je uvedený okrem VOP, na ktoré odkazuje ustanovenie § 5 ods. 4 zákona č. 488/2013 Z.z. aj na internetovej stránke <https://eznamka.sk>.
- správny súd podľa názoru sťažovateľa ústavne nekonformne vykladá ustanovenie § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z., keď tvrdí, že v súvislosti s jeho aplikáciou je potrebné skúmať, či došlo k naplneniu materiálnej stránky správneho deliktu,
- tvrdenie súdu, že NDS, a.s. registráciu vykonal už 12.07.2018 je v rozpore s predloženými dôkazmi, keď z výsledkov dokazovania vyplýva, že spoločnosť SkyToll, a.s. ako prevádzkovateľ elektron. diaľničného kontrolného systému podaním č. EV- 029269/18 po doručení žiadosti o oslobodenie žalobcu, notifikačnou správou oboznamuje klienta, že žiadosť bola riadne prijatá a v žiadnom prípade ho neoboznamuje o tom, že táto bola schválená. Dôkazom o tom je samotný záznam o vykonaní kontroly č. 14140975 z 14.07.2018 vykonaný elektronickým kontrolným systémom a vydaný spoločnosťou NDS, a.s. s príslušnou fotodokumentáciou.
- V závere podanej sťažnosti sťažovateľ zdôraznil, že je potrebné Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky zaujať zjednocujúce stanovisko aj v tom zmysle, aký význam pre rozhodovanie

správnych orgánov a prevádzkovateľov vozidiel má ustanovenie § 5 ods. 4 zákona č. 488/2013 Z. z. s nadväznosťou na VOP, nakoľko v tomto smere nemožno hovoriť o jednotnej rozhodovacej praxi nielen súdov Slovenskej republiky, ale ani samotného Krajského súdu Košice.

11. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného nevyjadril.

IV.

Konanie pred Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná.

V.

Posúdenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

13. Pre rozhodnutie vo veci je podstatné vyriešenie právnej otázky, či je porušením povinnosti prevádzkovateľa vozidla uhradiť diaľničnú známku prípad, keď prevádzkovateľ vozidla užíva vymedzený úsek cesty bez toho, aby v danom čase užívania fyzicky disponoval potvrdením o registrácii oslobodenia vozidla, ak zároveň spĺňa podmienky oslobodenia od úhrady diaľničnej známky stanovené zákonom zákona č. 488/2013 Z. z., pred začatím užívania požiadal o registráciu vozidla v systéme vozidiel oslobodených od úhrad diaľničných známok a jeho vozidlo bolo ku dňu predchádzajúcemu dňu kontroly i zaregistrované v centrálnej evidencii úhrad diaľničných známok ako vozidlo oslobodené od úhrady diaľničnej známky.

14. Najvyšší správny súd ako súd kasačný uvádza, že konštantnú prax judikovanú Najvyšším súdom SR možno na účely zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti a zabezpečenia právnej istoty považovať za rozhodovaciu činnosť kasačného súdu. V súlade s princípom právnej istoty a legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít [§ 5 ods. 1 SSP v spojení s čl. 2 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov], je tak i kasačný súd viazaný doterajšou rozhodovacou činnosťou správneho kolégia Najvyššieho súdu SR.

Podľa § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 488/2013 Z. z. (v znení účinnom do 30.06.2019) od úhrady diaľničnej známky sú oslobodené vozidlá a jazdné súpravy, ktoré sú zaregistrované osobou, ktorá je držiteľom parkovacieho preukazu.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. oslobodenie od úhrady diaľničnej známky sa vzťahuje na prevádzkovateľov vozidiel podľa odseku 1 písm. e), f), h) až m), len ak sú tieto vozidlá zaregistrované v systéme správcu výberu úhrady diaľničnej známky podľa odseku 3. Ak vozidlá podľa odseku 1 písm. e), f), h) až m), nie sú zaregistrované u správcu výberu úhrady diaľničnej známky podľa odseku 3, vzťahuje sa na prevádzkovateľa vozidla a vodiča povinnosť podľa § 4.

Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 488/2013 Z. z. vozidlá alebo jazdné súpravy oslobodené od úhrady diaľničnej známky podľa odseku 1 písm. e), f), h) až m) sa registrujú u správcu výberu úhrady diaľničnej známky pred začatím užívania vymedzených úsekov ciest. Pri registrácii predloží prevádzkovateľ vozidla doklady preukazujúce osobu prevádzkovateľa vozidla a doklady preukazujúce dôvod oslobodenia. Ak je oslobodenie vozidla alebo jazdnej súpravy od úhrady diaľničnej známky časovo obmedzené, prevádzkovateľ vozidla uvedie čas, na ktorý sa vzťahuje oslobodenie vozidla alebo jazdnej súpravy od úhrady diaľničnej známky. Držiteľ parkovacieho preukazu môže mať v rovnakom čase oslobodené len jedno vozidlo alebo jazdnú súpravu.

15. Sťažovateľom nastolená otázka týkajúca sa prístupu k posudzovaniu zodpovednosti za spáchanie správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 o diaľničnej známke už bola opakovane riešená Najvyšším súdom SR, aj Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky. Kasačný súd poukazuje na rozhodnutie sp. zn. 3Asan 34/2019 zo dňa 25.03.2020, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 30/2021, ako aj rozhodnutie sp. zn. 5Asan/22/2020 zo dňa 25.05.2022 a podľa § 464 ods. 1 poukazuje a uvádza jeho prevzatú časť cit.:

„21. V predmetnom prípade sa medzi sťažovateľom a žalovaným stal sporným výklad skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke. Hoci správny delikt vo všeobecnosti nemá legálnu definíciu, je chápaný ako protiprávne a spoločensky škodlivé konanie zodpovednej osoby, ktorého znaky sú uvedené v zákone a s ktorým tento spája aj hrozbu sankcie trestnej povahy ukladanej v rámci výkonu verejnej správy (napr. HAMULÁKOVÁ, Z.; HORVAT, M.: Základy správneho práva trestného. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019, str. 21 - 22 a iné). Na to, aby mohlo dôjsť k sankcionovaniu konania osoby v rámci výkonu verejnej správy (administratívnej zodpovednosti) musia byť obligatórne a kumulatívne naplnené a preukázané štyri znaky vyvoditeľné zo skutkovej podstaty správneho deliktu - (i) objekt, (ii) objektívna stránka, (iii) subjekt a (iv) subjektívna stránka.

22. Vychádzajúc zo znenia § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke je zrejmé, že objektom, teda spoločensky chráneným záujmom skutkovej podstaty sporného správneho deliktu je fiškálny záujem štátu na úhrade diaľničnej známky za užívanie vymedzených úsekov ciest. Diaľničná známka má pritom charakter časovo limitovaného poplatku za užívanie vymedzených úsekov ciest konkrétnymi vozidlami alebo jazdnými súpravami (§ 1 ods. 1, § 2 ods. 1 a § 3 zákona o diaľničnej známke v znení účinnom do 30. júna 2019 a § 2 ods. 1, 2 a 4 zákona o diaľničnej známke v aktuálnom znení).

23. Takto vymedzený objekt skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 zákona o diaľničnej známke ústi aj do vymedzenia jeho objektívnej stránky. Sankcionuje totiž konanie prevádzkovateľa spočívajúce v porušení jeho povinnosti zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest konkrétnym vozidlom alebo konkrétnou jazdnou súpravou bola splnená povinnosť úhrady diaľničnej známky.

24. Z hľadiska objektu a objektívnej stránky predmetného správneho deliktu je preto relevantná otázka, či bolo preukázané, že určitým vozidlom bol využívaný vymedzený úsek ciest bez toho, aby došlo k úhrade diaľničnej známky.

29. K obdobným záverom dospel tiež Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 8 Asan 19/2020 zo dňa 20. augusta 2020 za obdobného skutkového stavu. Kasačný súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Asan 34/2019 zo dňa 25. marca 2020, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 30/2021, v ktorom uviedol:

22. „...Generalizujúc vyššie uvedené možno konštatovať, že pri vyvodzovaní deliktualnej zodpovednosti podľa § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z. je potrebné zvážiť všetky skutkové okolnosti a to spravidla aj tie, ktoré sa týkajú správnosti poskytnutého EČV, avšak pri ich posudzovaní treba zvoliť materiálny prístup. Zrejma nesprávnosť, ako napr. drobný preklep pri zadaní EČV (v nepatrnej časti, akou je napr. jedna číslica alebo písmeno), ktorá však z faktického hľadiska nemá za následok vznik škody v podobe neobdržania úhrady za vozidlo, ktoré reálne využíva diaľnicu, nemôže byť sama o sebe predpokladom pre naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z.“

16. Kasačný súd konštatuje, že hoci sa vyššie uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vrátane rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Asan/34/2019 zo dňa 25.03.2020, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 30/2021, týkali formálnych pochybení užívateľov vymedzených úsekov ciest,

spoplatnených diaľničnou známkou, spoločným znakom, rozhodujúcim pre použitie týchto rozhodnutí aj na posudzovanú vec, je potreba zohľadnenia materiálneho prístupu pri trestaní za správny delikt podľa § 10a ods. 1 zákona o diaľničnej známke.

17. V posudzovanom prípade žalobca predložil dôkazy, z ktorých vyplýva, že pred začatím užívania vymedzených úsekov ciest (dňa 11.07.2018) a zároveň v čase, keď dané vozidlo využívalo spoplatnený úsek cesty, mal v súlade s § 7 ods. 3 zákona č. 488/2013 Z. z. ako držiteľ parkovacieho preukazu podanú žiadosť o registráciu vozidla u správcu výberu úhrady diaľničnej známky. Túto skutočnosť nevyvrátil vo svojej argumentácii ani sťažovateľ. Rozdielnym bol názor žalobcu a sťažovateľa na to, či vzhľadom na to, že v deň využívania spoplatneného vymedzeného úseku cesty nedisponoval potvrdením o registrácii vozidla a jeho zaradením do systému vozidiel oslobodených od úhrady (č.l. VII, bod 9 VOP), bol daný dôvod na záver o dopustení sa správneho deliktu porušením povinnosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na Vyjadrenie k žiadosti o registráciu vozidiel oslobodených od úhrady diaľničnej známky NDS, a.s. zo dňa 19.07.2018 (súčasť administratívneho spisu), prostredníctvom ktorého bola žalobcovi deklarovaná skutočnosť, že žalobcova žiadosť bola schválená a výslovne uvádza, že 12.07.2018 bolo žalobcovo vozidlo zaregistrované v centrálnej evidencii úhrad diaľničných známok ako vozidlo oslobodené od úhrady diaľničnej známky. Následkom uvedeného vyjadrenia bola teda deklarácia registrácie žalobcovho vozidla ku konkrétnemu dňu, t.j. k 12.07.2018. Kasačný súd nespochybňuje tvrdenie sťažovateľa, že elektronický systém kontroly nemohol v čase kontroly dňa 13.07.2018 spárovať EČ vozidla jednak s úhradami registrovanými v systéme úhrad a ani s vozidlami, ktoré sú od úhrady oslobodené a záznam o vykonaní kontroly č. 14140975 zo dňa 14.07.2018 tak predstavuje relevantný dôkaz o neuhradení diaľničnej známky vo vzťahu ku konkrétnemu vozidlu. Pokiaľ však žalobca v ďalšom procesnom postupe označil a predložil dôkazy svedčiace tomu, že jeho vozidlo bolo v čase kontroly (v danom prípade už ku dňu 12.07.2018) administratívne zaregistrované ako vozidlo oslobodené od úhrady diaľničnej známky, príslušný správny orgán je povinný tieto skutočnosti prešetriť a v súlade s vyššie zmieňovaným princípom materiálnej pravdy na ne relevantne prihliadnúť.

18. Pre právne posúdenie kasačného súdu, so zohľadnením materiálneho prístupu pri trestaní za správny delikt teda je, že vo Vyjadrení k žiadosti o registráciu vozidiel oslobodených od úhrady diaľničnej známky NDS, a.s. zo dňa 19.07.2018 bola žalobcovi deklarovaná skutočnosť, že 12.07.2018 (t.j. deň pred realizovanou kontrolou) bolo žalobcovo vozidlo zaregistrované v centrálnej evidencii úhrad diaľničných známok ako vozidlo oslobodené od úhrady diaľničnej známky.

19. Pokiaľ ide o význam VOP, na ktorých čl. VII. bod 9 sťažovateľ poukazuje, kasačný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už viackrát konštatoval, že tieto nemajú povahu všeobecne záväzného právneho predpisu publikovaného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Pokiaľ preto má dôjsť k ich aplikácii alebo odvolávaniu sa na ne, musia byť buď predmetom dokazovania (a teda musia byť obsiahnuté v administratívnom alebo súdnom spise) alebo musia byť posúdené ako všeobecne známa skutočnosť či skutočnosť známa príslušným orgánom z vlastnej činnosti (§ 122 SSP a § 32 ods. 2 Správneho poriadku). Skutočnosť zakladajúca ich zohľadnenie by však nepochybne mala byť zachytená v odôvodnení rozhodnutia žalovaného ako aj napádaného rozsudku správneho súdu. (viď napr. bod 36 rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Stk/8/2022). VOP nemožno vnímať ako podklad pre vyvodenie zodpovednosti za správny delikt, resp. ako právny rámec zaväzujúci správne orgány. Podmienky úhrady a ostatné podrobnosti upravené vo VOP sú prevažne technického charakteru, resp. upravujú praktické otázky relevantné pre úpravu vzťahov súvisiacich s používaním vymedzených úsekov ciest, ku ktorým dochádza medzi užívateľmi ciest a NDS a.s. Povinnosti stanovené VOP nemožno bez normatívneho podkladu brať do úvahy pre vyvodenie administratívnoprávnej zodpovednosti, pokiaľ v súdnom prípade z Vyjadrenia k žiadosti o registráciu vozidiel oslobodených od úhrady diaľničnej známky NDS, a.s. zo dňa 19.07.2018 vyplynula deklarácia registrácie žalobcovho vozidla ku konkrétnemu dňu, t.j. k 12.07.2018. Tu je potrebné poukázať i na aprobovaný právny základ pre ukládanie povinností, ktorý je vymedzený v čl. 13 ods. 1 Ústavy SR tak, že povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, ďalej medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy SR,

ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2 Ústavy SR.

20. Čo sa týka námietky sťažovateľa týkajúcej sa nesprávneho procesného postupu, arbitrárnosti odôvodnenia správneho súdu v prejednávanvej veci, kasačný súd uvádza, že z odôvodnenia rozsudku správneho súdu je zrejmé, na základe akých úvah dospel k vysloveným záverom, pričom skutočnosť, že sa tieto nezhodujú s predstavami sťažovateľa, ich nerobí nedostatočnými.

21. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu kasačný súd s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu dospel k záveru, že správny súd rozhodol vecne správne a dospel k správneému záveru, keď rozhodnutie žalovaného a prvostupňové rozhodnutie ako nezákonné zrušil.

VI.

Záver a trovy konania

22. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že námietky uvedené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia správneho súdu. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť žalovaného podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

23. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 SSP a vzhľadom na úspech žalobcu v konaní mu priznal náhradu trov kasačného konania.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.